

A. J.

Nowe włoskie wydawnictwo klasyków nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 5/3-4, 558-559

1960

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nicznych i matematyczno-fizycznych. Poważne zacieśnienie takiej współpracy przyczyni się niewątpliwie do dalszego kształcenia się jednolitej, marksistowskiej koncepcji nauki, obejmującej wszelkie dziedziny życia. Na podkreślenie zasługiwała również, zdaniem mówcy, atmosfera współpracy i przyjaźni międzynarodowej, jaka emanowała z obrad konferencji.

Strona organizacyjna konferencji była bez zarzutu. Organizatorzy włożyli wiele wysiłku, by umożliwić gościom zagranicznym wzajemne zapoznanie się i uprzyjemnić im pobyt w Berlinie. Delegacja polska wyniosła z obrad wiele korzyści. Rozmowy, przeprowadzone przez prof. Opałka z prof. Winterem i jego współpracownikiem dr H. Lemke, autorem niedawno wydanej pracy o powiązaniach braci Załuskich z nauką niemiecką, doprowadziły do nakreślenia planu współpracy między odpowiednimi placówkami Polskiej i Niemieckiej Akademii Nauk w dziedzinie badań nad powiązaniem nauki polskiej z niemiecką w dobie Oświecenia. Podjęte ma być w szczególności wydanie zbioru prac przygotowanych zarówno przez autorów polskich jak i niemieckich. Wspomnianym zagadnieniem poświęcony był również złożony do protokołu obrad konferencji komunikat prof. Opałka: „Kilka uwag dotyczących badań nad niemiecko-polskimi stosunkami naukowymi w okresie Oświecenia“.

Wszystko to pozwala na pozytywne ocenie berlińskiej konferencji oraz na uznanie wysokiej przydatności i potrzeby częstszego organizowania podobnych międzynarodowych roboczych spotkań naukowych. Całość materiałów konferencji objęta ma być specjalnym wydawnictwem. Umożliwi to w niedalekiej przyszłości pełne zapoznanie się z dorobkiem obrad wszystkich zainteresowanym historykom Oświecenia polskiego, mającego przecież tak wiele nie w pełni jeszcze docenionych i opracowanych powiązań zagranicznych. Wśród tych ostatnich na specjalną uwagę zasługują stosunki z nauką niemiecką i rosyjską, które nie znalazły dotychczas odpowiedniego oświetlenia w literaturze polskiej. Kwestie zaś te wiążą się ściśle ze współpracą uczonych rosyjskich z niemieckimi. Wielę referatów, wygłoszonych na konferencji, stanowiło przy tym cenny przykład metodologiczny opracowania złożonej problematyki międzynarodowych powiązań naukowych doby Oświecenia w sposób bezstronny, z zachowaniem prawidłowego spojrzenia na całość procesu dziejowego.

Ryszard W. Wołoszyński

Włochy

NOWE WŁOSKIE WYDAWNICTWO KLASYKÓW NAUKI

Firma wydawnicza Paolo Boringhieri z Turynu rozpoczęła wydawanie nowej serii klasyków nauki pod nazwą *Collana di Classici della Scienza*, w której ukazywać się mają najcenniejsze dzieła uczonych z wszystkich

dziedzin nauk ścisłych i przyrodniczych przetłumaczone na język włoski i zaopatrzone w komentarz historyczny i krytyczny.

Pierwsze trzy tomy zostały wydane w 1958 r.: Galileusza, *Discorsi e dimostrazioni matematiche intorno a due nuove scienze*. Buffona *Storia naturale — Primo e secundo discorso* i Eulera — *Lettere a una principessa tedesca*.

Wydawnictwo ma zamiar przetłumaczyć i wydać dzieła Euklidesa, Kopernika, Keplera, Harveya, Cavalieriego, Kartezjusza, Boyle'a Huygensa, Milpighiego, Newtona, Leibniza, G. Bernouilliego, de l'Hopitala, Fontenelle'a, Lavoisiera, Lamarcka i Goethego. Lista autorów ma być dalej rozszerzana.

Każdy tom jest zaopatrzony we wstęp i przypisy, które mają m. in. przedstawić rozwój danego zagadnienia w przekroju historycznym i ukazać je na właściwym mu tle kulturalnym. Przypisy te zawierają również komentarze na temat znaczenia postępu wiedzy w danej dziedzinie. Poszczególne prace zaopatrzone są również w wyjaśnienia natury filologicznej, niezbędne dla zrozumienia tekstu.

A. J.

INSTYTUT HISTORII MEDYCYNY NA UNIWERSYTECIE W RZYMIE

Instytut Historii Medycyny na Uniwersytecie w Rzymie zajmuje się zarówno prowadzeniem badań naukowych jak i dydaktycznych z zakresu tej dyscypliny. W 1956/57 r. Instytut liczył 206 studentów, z których 95 pracowało nad rozprawami doktorskimi. Prowadzone w Instytucie badania obejmowały przede wszystkim prace nad bibliografią włoskiej medycyny (szczególnie medycyny starożytnej), nad tłumaczeniem na język włoski dzieł Hipokratesa, nad przekładem *Collectio Salernitana*, nad zbiorowym wydaniem dzieł S. B. Morgagniego (do dziś jeszcze nie wydanych) i komentarzem do nich oraz nad różnymi biografiami i bibliografiami.

Największy jednak wysiłek Instytutu (którego dyrektorem jest prof. dr A. Pazzini) skupia się po dzień dzisiejszy na pracach związanych z wydaniem obszernej syntezy historii medycyny światowej. Dzieło to zakrojone jest na 18—20 tomów, z których każdy składać się będzie z kilku co najmniej zeszytów. Ze względu na koszt, jak również dla umożliwienia skorygowania dzieła po dyskusji, zostanie ono wydane w formie druku powielonego.

Do początku 1960 r. ukończone zostały prace nad pierwszym tomem, obejmującym medycynę cywilizacji starożytnych, a ukazały się już dwie części pierwszego zeszytu I tomu, które obejmują rozdziały: *Prehistoria, Medycyna okresu bohaterskiego* (Medicina eroica), *Medycyna assyryjsko-babilońska, Medycyna na starożytnym Egipcie, Medycyna w starożytnym Iranie, Medycyna na obszarach starożytnej cywilizacji egejskiej, Medycyna u Homera*.

W trakcie wydawania znajduje się 2 zeszyt, który omówi starożytną medycynę Indii, a rozpoczęto prace nad 3 zeszytem, który obejmuje medycynę starożytnych Chin. Dalszym uzupełnieniem tomu I będą rozdziały poświęcone dawnej medycynie japońskiej i indonezyjskiej oraz medycynie na obszarach dawnych cywilizacji amerykańskich przed odkryciem Kolumba.